

Číslo: 7084/2023-2024

SPRÁVA
o výsledkoch školskej inšpekcie
vykonanej v dňoch **16. 04. 2024 a 17. 04. 2024**

Názov kontrolovaného subjektu	
Stredná odborná škola, A. Dubčeka 963/2, Vranov nad Topľou	
Zriaďovateľ	Prešovský samosprávny kraj

Vedúci zamestnanci kontrolovaného subjektu:

Ing. Ľubomír Tóth, riaditeľ školy

Ing. Jarmila Dučaiová, zástupkyňa riaditeľa školy pre teoretické vyučovanie

Ing. Ľudmila Vagaská, zástupkyňa riaditeľa školy pre praktické vyučovanie

V súlade s poverením na **tematickú inšpekciu** č. 7084/2023-2024 zo dňa 09. 04. 2024 inšpekciu **vykonala:**

Ing. Imelda Kruželáková, školská inšpektorka, ŠIC Prešov

1 PREDMET ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Realizácia internej časti maturitnej skúšky – praktickej časti odbornej zložky v strednej odbornej škole

1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Štátna školská inšpekcia vykonala kontrolu v štátnej strednej odbornej škole s vyučovacím jazykom slovenským v študijnom odbore 6442 K obchodný pracovník. V kontrolovanom odbore sa vzdelávalo 14 žiakov, z nich 3 žiaci študovali v systéme duálneho vzdelávania (SDV) a ich odborný výcvik sa v 4. ročníku uskutočňoval na pracovisku praktického vyučovania a 11 žiaci vzdelávajúci sa mimo SDV vykonávali odborný výcvik v 4. ročníku na základe zmluvy prevažne na pracovisku iného zamestnávateľa¹. V kontrolovanom odbore pripravovali žiakov v SDV 2 zamestnávateľa². Na praktickú časť odbornej zložky maturitnej skúšky (PČOZ MS) bola zriadená 1 skúšobná komisia pre všetkých žiakov. PČOZ MS sa zúčastnili všetci žiaci.

¹ TESCO, Duklianskych hrdinov 31, Vranov nad Topľou.

² DMJ Market, s. r. o., Budovateľská 1288, Vranov nad Topľou; Kaufland Slovenská Republika v. o. s., Trnavská cesta 41/A, Bratislava.

1.2 ZISTENIA A ICH HODNOTENIE

Pripravenosť školy na internú časť maturitnej skúšky z predmetu praktická časť odbornej zložky

	Áno	Nie – negatívne zistenia
1.1	Dodržanie termínu na vymenovanie	
✓ predsedníčka predmetovej maturitnej komisie (PMK) bola vymenovaná v stanovenom termíne	☒	
1.2	Zloženie predmetovej maturitnej komisie	
✓ PMK tvorili predsedníčka, skúšajúca učiteľka odborných predmetov, pre predmet <i>odborný výcvik</i> skúšajúca majsterka odbornej výchovy (MOV)	☒	
1.3	Dodržanie podmienok a termínu na vymenovanie	
✓ vymenovaní skúšajúci PMK (učiteľka, MOV) boli pedagogickými zamestnancami kontrolovanej školy	☒	
✓ zástupca zamestnávateľa bol skúšajúcim členom PMK pre žiakov v SDV	☒	
✓ delegovaná zástupkyňa vecne príslušnej stavovskej organizácie alebo profesijnej organizácie (SO/PO) – Republiková únia zamestnávateľov bola skúšajúcim členom PMK	☒	
✓ termín na vymenovanie skúšajúcich PMK z radov pedagogických zamestnancov bol dodržaný	☒	
✓ dodržaná bola lehota na vymenovanie delegovaného zástupcu SO/PO	☐	Riaditeľ školy nevymenoval delegovaného zástupcu stavovskej organizácie za člena PMK pre žiakov vzdelávajúcich sa mimo SDV.
✓ dodržaná bola lehota na vymenovanie skúšajúceho zástupcu zamestnávateľa	☒	
✓ skúšajúci pedagogickí zamestnanci spĺňali kvalifikačné predpoklady na vyučovanie predmetu, z ktorého sa konala skúška	☒	
✓ skúšajúci zástupca zamestnávateľa spĺňal požadované predpoklady	☒	
✓ skúšajúci zástupcovia SO/PO spĺňali požadované predpoklady	☒	
✓ riaditeľ školy zaslal príslušnej organizácii vymenovací dekrét delegovaných zástupcov a harmonogram maturitnej skúšky (MS)	☒	
✓ na odbornú zložku MS bol prizvaný odborník z praxe	☐	Netýka sa.

2.1	Schválenie tém na praktickú časť odbornej zložky maturitnej skúšky		
✓	na návrh predsedníčky PMK boli riaditeľovi školy témy MS predložené na schválenie	☒	
✓	k jednotlivým témam boli uvedené učebné pomôcky	☒	
✓	riaditeľ školy v určenom termíne témy schválil	☒	
✓	v určenom termíne schválila témy predsedníčka PMK	☒	
✓	dodržaný bol stanovený počet tém	☒	
✓	na návrh predsedníčky PMK určil riaditeľ školy formu praktickej časti odbornej zložky	☒	
2.2	Vypracovanie maturitných tém pre praktickú časť odbornej zložky na základe výkonových štandardov pre praktickú prípravu		
✓	maturitné témy boli vyhotovené na základe výkonových štandardov pre praktickú prípravu uvedených v štátnom vzdelávacom programe pre odborné vzdelávanie a prípravu	☒	
2.3	Predloženie maturitných tém na vyjadrenie vecne príslušnej stavovskej organizácii alebo profesijnej organizácii		
✓	riaditeľ školy predložil témy na vyjadrenie vecne príslušnej organizácii v termíne	☒	
✓	vecne príslušná organizácia Republiková únia zamestnávateľov sa k obsahu praktickej časti odbornej zložky MS vyjadrila	☒	
✓	vecne príslušná organizácia sa k obsahu odbornej zložky vyjadrila v termíne	☒	

Maturitné témy pre žiakov vzdelávajúcich sa v SDV boli vypracované v spolupráci s obidvoma zamestnávateľmi a líšili sa od tém vypracovaných pre žiakov, ktorí sa v SDV nevzdelávali. Ich rozdielnosť spočívala v náročnosti vypracovania a predvedenia komplexnej úlohy, keďže žiaci študujúci v SDV mali témy so zameraním na obchodné operácie v prevádzke, v ktorej vykonávali odborný výcvik, čo si vyžadovalo väčšie zručnosti pri vykonávaní praktických činností. Témy boli vypracované v súlade so vzdelávacími štandardmi pre praktickú prípravu. Žiaci pri práci používali učebné pomôcky, ktoré boli uvedené pri jednotlivých témach. Škola mala vypracované aj kritériá hodnotenia žiakov na PČOZ MS, ktoré skúšajúci členovia maturitnej komisie pri hodnotení žiakov dôsledne uplatňovali.

Riaditeľ školy predložil témy na vyjadrenie Republikovej únie zamestnávateľov, ktorá svojím podpisom vyjadrila súhlasné stanovisko s obsahom tém na PČOZ MS, avšak uviedla aj pripomienku, ktorá sa týkala zaradenia problematiky „inteligentného priemyslu“ spočívajúcu vo vývoji nových technológií v obchode, digitalizácie a jej vplyvu na predajný proces do jednotlivých maturitných tém.

Organizácia a priebeh internej časti maturitnej skúšky z predmetu praktická časť odbornej zložky

	Áno	Nie – negatívne zistenia
3.1	Čas trvania maturitnej skúšky	
✓	pri určovaní dĺžky trvania (<i>príprava a výkon</i>) PČOZ MS škola akceptovala charakter (<i>povahu</i>) príslušného študijného odboru	☒
3.2	Dodržanie počtu skúšaných žiakov	
✓	dodržaný bol stanovený počet skúšaných žiakov v jednom dni	☒
3.3	Konanie praktickej časti odbornej zložky v súlade so schválenými témami	
✓	žiaci konali PČOZ MS podľa schválených tém	☒
3.4	Vykonanie praktickej časti pred vymenovanými členmi predmetovej maturitnej komisie	
✓	žiaci konali MS za sústavnej prítomnosti všetkých vymenovaných členov PMK	☒
3.5	Hodnotenie a klasifikácia maturitnej skúšky	
✓	stanovené kritériá hodnotenia predmetu <i>praktická časť odbornej zložky</i> členovia PMK pri hodnotení dodržiavali	☒
✓	pri výslednej známke z MS (<i>ak sa hodnotenie internej časti MS výrazne odlišovalo od dosiahnutých výsledkov žiaka počas štúdia</i>) prihliadali členovia PMK na stupne prospechu žiaka počas štúdia z predmetu/ predmetov vzdelávacej oblasti praktická príprava	☐
		Nebolo potrebné.
3.6	Činnosť predsedu predmetovej maturitnej komisie	
✓	predsedníčka PMK plnil úlohy stanovené právnou normou	☒
✓	predsedníčka PMK bola v čase konania MS sústavne prítomná	☒

Zástupkyne stavovskej organizácie boli delegované Republikovou úniou zamestnávateľov a boli riadne vymenovanými skúšajúcimi členkami PMK, avšak len pre žiakov vzdelávajúcich sa v SDV. Súčasne boli aj členkami PMK ako zástupcovia zamestnávateľov, u ktorých sa absolventi pripravovali v SDV.

Kontrolovaný subjekt vytvoril veľmi dobré podmienky pre reálne overenie získaných vedomostí, zručností a schopností absolventov kontrolovaného odboru a pre všetkých žiakov boli v škole zabezpečené vhodné priestorové a materiálno-technické podmienky. Dvaja žiaci vzdelávajúci sa v SDV vykonávali PČOZ MS na pracovisku zamestnávateľa³, ktorý rovnako ako škola vytvoril vhodné podmienky na vykonanie MS.

Zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov počas konania PČOZ MS a dodržanie zásad bezpečnej práce žiakmi v čase jej konania boli na pracovisku zamestnávateľa aj v škole v plnej miere zabezpečené.

³ Kaufland, Dlhá 27, Vranov nad Topľou.

MS v kontrolovanom študijnom odbore nevykonávali žiaci so zdravotným znevýhodnením, preto nebolo potrebné upravovať podmienky počas konania PČOZ MS pre takýchto žiakov.

Členovia skúšobnej komisie počas MS sledovali pracovné postupy žiakov, pri ktorých im sporadicky pomáhali, usmerňovali ich prácu (najčastejšie MOV) a kládli aj doplňujúce otázky. Rozhovor členov PMK so žiakmi, najmä pri realizácii a predvedení úloh (aranžérske práce pri výstave produktov jednej značky podľa vlastného výberu a následná prezentácia produktov ponúkaného sortimentu formou obchodného zástupcu) a tiež aj so žiakmi vzdelávajúcimi sa v SDV pri práci v predajni, bol kultivovaný. Pri vzájomnej komunikácii používali odbornú terminológiu, avšak niektorí žiaci na otázky členov PMK reagovali len krátkymi odpoveďami.

Hodnotenie žiakov pri výslednej známke z PČOZ MS sa výrazne neodlišovalo od ich dosiahnutých výsledkov počas štúdia, a preto nebolo potrebné prihliadať na stupne prospechu žiakov.

Z dotazníkov, ktoré Štátna školská inšpekcia zadala obidvom delegovaným zástupkyňiam stavovskej organizácie a zároveň aj zástupcom zamestnávateľov ako členom PMK vyplynulo, že žiaci vzdelávajúci sa v SDV preukázali na PČOZ MS primerané pracovné zručnosti, dokázali pri praktickej skúške aplikovať požadované teoretické vedomosti, dodržiavali pravidlá bezpečnej práce a preukázali spôsobilosti, ktoré vytvárali predpoklad na uľahčenie ich prechodu zo školy na trh práce. Túto skutočnosť potvrdila v rozhovore aj MOV. Obaja zamestnávatelia, u ktorých sa žiaci kontrolovaného odboru pripravovali v SDV, sa v dotazníku zadanom Štátnou školskou inšpekciou zhodne vyjadrili, že pri prijímaní žiakov do SDV mali nastavené kritériá výberu. Zo zadaného dotazníka, ale aj z rozhovoru so zástupcami zamestnávateľov ďalej vyplynulo, že žiaci prejavovali záujem o zvolený študijný odbor a dokázali aplikovať získané odborné a teoretické vedomosti v praxi. Pri práci preukazovali primerané manuálne zručnosti a dodržiavali vnútorné pravidlá pracoviska. V rozhovore tiež uviedli, že majú záujem, aby sa žiaci po ukončení štúdia pracovne uplatnili v ich spoločnosti.

Zovšeobecnenia a porovnaní úrovne preukázaných poznatkov a zručností žiakov a výsledného hodnotenia

Žiaci vzdelávajúci sa v SDV, ako aj žiaci, ktorí študovali mimo neho, preukázali primerané zručnosti a vedomosti v súlade s cieľovými požiadavkami na profil absolventa príslušného študijného odboru. Študenti vykonávajúci odborný výcvik prevažne u iných zamestnávateľov pri aranžérskych prácach a následne dokončovaním výstavky produktov pred PMK pracovali zväčša samostatne a aplikovali už osvojené poznatky a zručnosti v praxi. Priestor, ktorý dostali na prezentáciu svojich výsledkov, využili v plnej miere a ich komunikačné schopnosti boli na vyhovujúcej úrovni. Rovnako aj žiaci študujúci v SDV preukázali svoje praktické zručnosti priamo pri prácach v predajni na úrovni zodpovedajúcej primeraným poznatkom a zručnostiam osvojeným v danom študijnom odbore.

Priemerný prospech všetkých žiakov dosiahnutý z odborného výcviku na konci 4. ročníka bol 2,00 a bol rovnaký ako priemer známok dosiahnutý na PČOZ MS. Výrazný rozdiel bol však medzi žiakmi vzdelávajúcimi sa v SDV, ktorí odborný výcvik vykonávali na pracovisku praktického vyučovania (priemer známky v 4. ročníku štúdia bol 1,67) a žiakmi vzdelávajúcimi sa mimo tohto systému, ktorí vykonávali odborný výcvik na pracovisku iných zamestnávateľov (priemer známky v 4. ročníku štúdia bol 2,09).

Pri hodnotení PČOZ MS bol zistený rozdiel medzi žiakmi vzdelávajúcimi sa v SDV a mimo neho. Celkový priemerný prospech žiakov dosiahnutý pri maturitnej skúške bol 2,00, pričom

žiaci pripravujúci sa na pracovisku zamestnávateľa v SDV dosiahli lepší priemerný prospech (1,67) ako žiaci vykonávajúci odborný výcvik na základe zmluvy u iných zamestnávateľov (2,09).

2 ZÁVERY

Pripravenosť školy na PČOZ MS a jej organizácia boli v súlade s platnými právnymi predpismi. Škola aj pracovisko zamestnávateľa, kde sa žiaci pripravovali v SDV vytvorili podmienky pre overenie získaných vedomostí a zručností žiakov a zaistili ich bezpečnosť počas konania PČOZ MS. Celková úroveň preukázaných vedomostí a zručností žiakov zodpovedala požiadavkám profilu absolventa príslušného študijného odboru. Negatívom bolo nevymenovanie zástupcu stavovskej organizácie ako člena PMK na PČOZ MS pre žiakov vzdelávajúcich sa mimo SDV. Pri hodnotení praktickej realizácie a predvedení komplexnej úlohy a odpovedí žiakov skúšajúci členovia PMK dodržiavali stanovené kritériá hodnotenia. Žiaci, ktorí sa v priebehu štúdia pripravovali na pracovisku zamestnávateľa v SDV dosiahli lepší prospech ako žiaci, ktorí vykonávali odborný výcvik na základe zmluvy prevažne u iných zamestnávateľov.

Zistilo sa porušenie všeobecne záväzných právnych a interných predpisov:

1. § 80 ods. 5 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*riaditeľ školy nevymenoval delegovaného zástupcu stavovskej organizácie za skúšajúceho člena do PMK na PČOZ MS*).

Zamestnanci, ktorých sa príslušné inšpekčné zistenia týkajú, boli s výsledkami a závermi oboznámení.

OPATRENIA ŠTÁTNEJ ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Na základe zistení a ich hodnotení uvedených v správe o výsledkoch školskej inšpekcie Štátna školská inšpekcia uplatňuje voči vedúcemu zamestnancovi kontrolovaného subjektu tieto opatrenia:

1. **ukladá kontrolovanému subjektu povinnosť prijať konkrétne opatrenia na odstránenie zisteného nedostatku** týkajúceho sa *nevymenovania delegovaného zástupcu stavovskej organizácie za skúšajúceho člena do PMK na PČOZ MS* a predložiť ich Školskému inšpekčnému centru Prešov s uvedenými termínmi splnenia a menami zodpovedných zamestnancov v termíne **do 24. 06. 2024**.

Správu o splnení uložených a prijatých opatrení na odstránenie zistených nedostatkov a ich príčin predložiť Školskému inšpekčnému centru Prešov v termíne **do 30. 04. 2025**.

PÍSOVNÉ MATERIÁLY POUŽITÉ PRI ŠKOLSKEJ INŠPEKCII

1. pedagogicko-organizačné zabezpečenie PČOZ MS v školskom roku 2023/2024
2. zoznamy žiakov
3. menovacie dekréty členov PMK
4. doklady o získanom vzdelaní členov PMK
5. témy na PČOZ MS

6. žiadosť o vyjadrenie stavovskej organizácii k témam na PČOZ MS
7. vyjadrenie stavovskej organizácie k témam na PČOZ MS
8. hodnotenie PČOZ MS
9. výsledné hodnotenie predmetu odborný výcvik

Správu o výsledkoch školskej inšpekcie vyhotovila:

školská inšpektorka: Ing. Imelda Kruželáková

Dňa: 22. 05. 2024

PREROKOVANIE SPRÁVY

Na prerokovaní správy o výsledkoch školskej inšpekcie sa zúčastnili:

- a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Prešov:
Ing. Imelda Kruželáková
- b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:
Ing. Ľubomír Tóth

Prerokovanie správy o výsledkoch školskej inšpekcie potvrdzujú dňa 11. 06. 2024 v Prešove:

- a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Prešov:

Ing. Imelda Kruželáková

- b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

Ing. Ľubomír Tóth

Vyjadrenie vedúceho zamestnanca kontrolovaného subjektu, ktorého sa zistenia týkajú
(vedúci zamestnanec môže zaslať písomné vyjadrenie k obsahu správy do 5 pracovných dní od prerokovania):

Ing. Ľubomír Tóth, riaditeľ školy

Stanovisko školského inšpektora k vyjadreniu:

Ing. Imelda Kruželáková, školská inšpektorka

.....

Na vedomie

Úsek inšpekčnej činnosti